

kirje

Tom Silfvast

dosentti, erikoislääkäri, EDIC (SSAI)
tehohoitolääketieteen koulutusohjelman ansiosta
tom.silfvast[a]hus.fi

YHTEISTYÖN ARVOA EI VOI MITATA RAHASSA

► Finnanestin päätoimittaja otti lehdessä 3/2013 esille kysymyksen SSAI:n tarjoamista koulutusohjelmista ja yhteistyöstä. Aihe ansaitsee laajempaakin keskustelua. Minulla oli professoreiden Ala-Kokon ja Pettilän kanssa tilaisuus osallistua ensimmäiseen SSAI:n järjestämään tehohoitolääketieteen jatkokoulutusohjelmaan vuosina 1998-1999. Lisäksi olen viimeiset neljä vuotta toiminut SSAI:n rahastonhoitajana. SSAI:n hallituksen kokouksissa olen osallistunut keskusteluihin SSAI:n koulutusohjelmista ja kuullut muiden edustajien huolen siitä, että me suomalaiset olemme luisumassa yhä etäämmälle pohjoismaisesta yhteistyöstä.

Kaikki SSAI:n nykyiset jatkokoulutusohjelmat on rakennettu tiiviisti viiden pohjoismaan yhteistyön pohjalle, jossa jopa Islanti on mukana. Kaksivuotinen koulutusohjelma muodostuu kolmesta viiteen muutaman päivän kestoisesta lähiopetusjaksosta, jonka järjestämisestä vastaa vuorollaan kukin jäsenmaa. Lisäksi useaan ohjelmaan on sisällytetty toisessa jäsenmaassa tapahtuva käytännön tutustumis-, harjoittelu- tai työskentelyjakso, ja usein myös jonkinlainen lopputyö tai kuulustelu. Tämän kahden vuoden aikana osallistuja sitoutuu toimimaan jatkokoulutusohjelman mukaisessa työssä. Koulutusohjelmien taustalla on näkemys siitä, että tarjoamalla oman erikoisalamme kollegoille systemaattisen ja näkyvän lisäkoulutuksen eri osaamisalueilla pystymme puolustamaan erikoisalamme asemaa ja perustelemaan, miksi juuri anestesiologeilla on parhaat edellytykset toimia mm. tehohoidon osaajina tai ensihoitolääkkäreinä.

SSAI:n koulutusohjelmien keskeinen tavoite on verkostoituminen. Sen aikana pääsee tutustumaan samaa työtä tekeviin pohjoismaihin kollegoihin ja samalla syntyy mahdollisuus yhteistyö- ja tutkimusverkostojen luomiseen. Opin oman Karoliinisen teho-osastotyöskentelyni aikana ymmärtämään ruotsalaisen jakkalevan keskustelu- ja päätöksentekokulttuurin taustaa, vaikka potilaat ja hoidot eivät juuri kotimaasta poikenneetkaan.

On erinomaista, että Suomeen on luotu yliopistolliset jatkokoulutusohjelmat monelle erikoisosaamisalueelle, sillä Suomen kiintiöön mahtuu vain muutama kollega SSAI:n koulutusohjelmien kurssia kohden. Kotimaiset ja SSAI:n koulutusohjelmat eivät kuitenkaan ole toisiaan poissulkevia, vaan pikemminkin täydentävät toisiaan.

Pohjoismaisen yhteistyön kannalta on lyhytnäköistä, ettei klinikka lainkaan osallistu koulutettavan SSAI koulutuskustannuksiin, mikäli vastaava suomalainen jatkokoulutusohjelma on olemassa. SSAI ei tee koulutusohjelmilla voittoa. Alkuvaiheessa SSAI rahoitti koulutusohjelmat kokonaan. Kurssitarjonnan laajentuessa SSAI päätti rahoittaa uuden ohjelman kehittämisen, jonka jälkeen sen tulee olla itsenäinen ja tulojen kattaa menot. Rahavirtojen valvojana tiedän, että näin myös tapahtuu.

Tällä hetkellä useassa SSAI:n koulutusohjelmassa ei ole yhtään suomalaista osallistujaa. Sitä kummastellaan muissa pohjoismaissa, sillä Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta oli ensihoitolääketieteen nyt alkavalle kurssille hakijoita enemmän kuin voitiin ottaa. Tiukkaan

talouteen vetoaminen aiheuttaa hämmennyttä keskustelua ja tulee tunne siitä, että olemme kehitysmuutoksen pohjoismaiden rinnalla. Vai onko kyse muustakin kuin rahasta? Koulutuskieli on englanti, joten se ei kelpaa perusteluksi. Jos suomalaisia ei ole mukana koulutusohjelmissa, niiden ohjelmia ei järjestetä täällä. Pidän tätä kehityssuuntaa valittavana signaalina siitä, että suomalaiset eristäytyvät pohjoismaisesta yhteistyöstä ja menettävät yhden keskeisen yhteistyö- ja vaikuttamis- mahdollisuuden.

Pohjoismaissa on samanlainen terveydenhuollon rakenne, samanlaiset potilaat ja tautikirjat sekä varsin pitkälle samanlainen arvomaailma; onhan meillä pitkä yhteinen historia. Yhdessä muodostamme 25 miljoonan asukkaan väestöpohjan, joka on merkittävä määrä yhä laajenevassa Euroopassakin. Yhdessä voimme paremmin edistää etujamme myös ESA:ssa, ESICM:ssä, UEMS:ssa jne. Tämän yhteistyön arvoa ei voi mitata rahassa. ■